

Rhiwledyn

Un o rwydwaith cenedlaethol gwarchodfeydd natur yr Ymddiriedolaethau Natur • One of a nationwide network of Wildlife Trust nature reserves

Mae Gwarchodfa Natur Rhiwledyn yn rhan o allgraig galchfaen sy'n ymestyn o Ynys Môn ar hyd yr arfordir y tu hwnt i Conwy ac i'r de i Llangollen. Ffurfiwyd y calchfaen 320 miliwn o flynyddoedd yn ôl wrth i gwrelau ac anifeiliaid môr eraill farw a thro'i'n ffosilau mewn môr trofannol bâs, gan greu haenau o galchfaen gyda'u cregyn.

Rhiwledyn nature reserve is part of a limestone outcrop that extends from Anglesey along the coast beyond Conwy and down south as far as Llangollen. The limestone was formed 320 million years ago, as corals and other sea creatures died and fossilised in a shallow tropical sea, building layers of limestone with their shells.

Mae'r glaswelltiroedd ar eu gorau yn y gwanwyn a'r haf, yn llawn amrywiaeth o flodau gwylt. Mae'r cynfin yn cael ei gynnal drwy sicrhau lefel briodol o bori gan ddefaid a chwningod. Mae'r glaswellt sydd wedi'i borïn isel yn llithrig IAWN pan mae'r wlyb. Cadwch lygad am y Rhwyddlyn Ysbigog yn ei flodau yn ystod mis Mehefin.

The grassland areas are at their best in spring and summer, supporting a variety of wildflowers. The habitat is maintained by the correct level of grazing by sheep and rabbits. This tight cropped grass is VERY slippery when wet. Look for Spiked Speedwell blooms in June.

Mae'r creigiau a'r clogwyni noeth anhygrych yn cynnig cynfin na ellir tarfu arno ac mae hynny'n eithriadol bwysig er mwyn sicrhau cadwraeth rhai rhywogaethau arbennig. Cadwch lygad am Aderyn Drycin y Graig yn nythu ar y clogwyni o ddiwedd y gwanwyn ymlaen ac, fel rheol, ceir gorchudd hardd o rosod y graig yn ystod yr haf.

The inaccessible bare rock and cliffs result in an undisturbed habitat, which is extremely important for the conservation of certain species. Look for Fulmars nesting on the cliffs from late spring and, usually, there is a good show of rock rose in early summer.

Ceir clytiau o goetir a llwyni drain duon yma ac acw yn y warchodfa. Mae'r rhain yn cynnig cysgod i nifer o adar sy'n magu yn ystod y gwanwyn a'r haf, a bwyd yn ystod yr hydref. Mae'r gwreiddiau o gymorth i sefydlogi'r pridd ar lethrau serth hefyd.

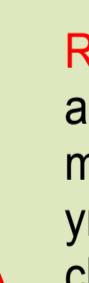
There are patches of woodland and blackthorn scrub scattered over the reserve. These provide shelter for numerous breeding birds in spring and summer, and food in autumn. The roots also help to stabilise soil on steep slopes.

Mae Rhiwledyn yn safle da i ymweld ag ef yn ystod y gwanwyn a'r haf. Nid yw mor atyniadol yn ystod y gaeaf a gall fod yn anodd cerdded yma os yw'n wlyb oherwydd mae'n gallu bod yn llithrig iawn dan draed. Er hynny, ar ddiwrnod sych braf yn ystod y gaeaf, mae'r copa'n safie trawiadol iawn a chyda thelesgop neu sbiniadrych, fe welwch chi olygfeydd gwych allan i'r môr a chyfe i weld adar fel mulfrain a sgiennnod.

Rhiwledyn is a good site to visit in spring and summer. It is less attractive in winter and can be difficult to walk around in wet conditions as it gets very slippery underfoot.

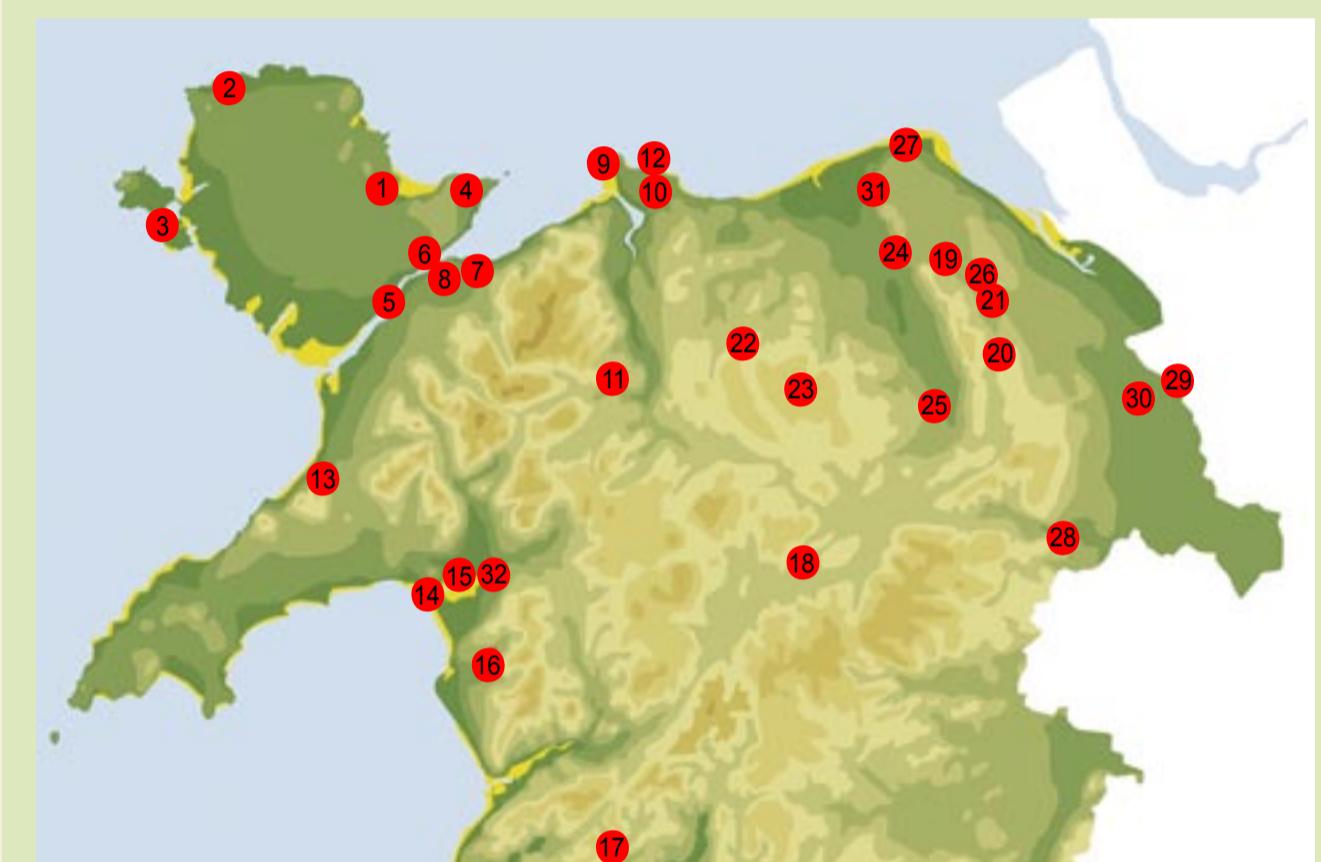
However, on a dry winter's day the view from the summit is spectacular and, with binoculars or a telescope, you will have great views out to sea for birds such as gannets and skuas.

RHYBUDD! Mae'r llwybrau yn y warchodfa'n anwastad ac yn serth yn aml. Hefyd, gallant fod yn llithrig pan mae'r wlyb, felly mae esgidiau addas yn hanfodol. Dylai ymvelwyr fod yn ymwybodol o'r peryglon cysylltiedig â'r clogwyni, fel creigiau rhydd ac ymylon serth.

WARNING! Paths around the reserve are uneven, often steep and can be very slippery when wet. Suitable footwear is essential. Visitors should be aware of hazards associated with cliffs, such as falling rocks, crumbling edges and steep drops.

Mae Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru yn un o blith deugain a saith o Ymddiriedolaethau Natur ledled y DU (un o saith Ymddiriedolaethau Natur yng Nghymru) ac mae'n chwarae rhan flaenllaw mewn gofalu am, adfer a gwella cefn gwlad er lles bywyd gwylt. Mae'r Ymddiriedolaeth yn ymgymryd ag amrywiad a dasgau i warchod a gwella'r cynefinoedd ar gyfer bywyd gwylt, ac i warchod rhywogaethau dan fygythiad i genedlaethau'r dyfodol allu eu mwynhau. Mae Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru'n elusen gofrestredig sy'n dibynnu ar ei haelodau a'i chyfraniadau gwirfoddol.

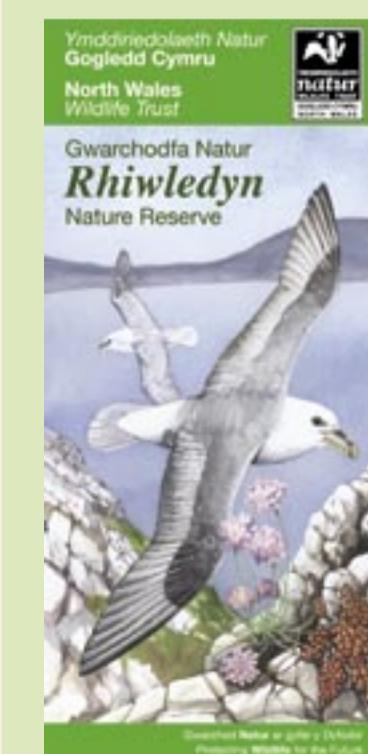
Gwarchodfeydd Natur • Nature Reserves

1. Cors Goch	12. Rhiwledyn	23. Gors Maen Llwyd
2. Cemlyn	13. Caeau Tan y Bwlch	24. Y Graig
3. Porth Diana	14. Morfa Bychan	25. Coed Cylgoeswyd
4. Mariandyrys	15. Traeth Glaslyn	26. Coed Trelynniau
5. Coed Porthamel	16. Coed Crafnant	27. Big Pool Wood
6. Caeau Pen y Clip	17. Abercorris	28. Pisgah Quarry
7. The Spinnies	18. Cors y Sarnau	29. 3-Cornered Meadow
8. Nantporth	19. Y Dôl Uchaf	30. Marford Quarry
9. Gogarth	20. Aberduna	31. Maes Hiraddug
10. Bryn Pydew	21. Coed y Felin	32. Gwath Powdwr
11. Cors Bodgynydd	22. Blaen y Weirgloedd	

The North Wales Wildlife Trust is one of forty seven Wildlife Trusts across the UK (one of seven Welsh Wildlife Trusts) and plays a leading role in looking after, restoring and improving the countryside for wildlife. The Trust undertakes a range of tasks to conserve and enhance wildlife habitats, and to protect threatened species for future generations to enjoy.

The North Wales Wildlife Trust is a registered charity, dependent on its members and voluntary contributions.

www.wildlifetrust.org.uk/northwales

Am wybodaeth bellach a chopi o dafien y warchodfa, sy'n cynnig mwj o fanylion am y safle yma, cysylltwch ag: Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru
376 Stryd Fawr, Bangor, LL57 1YE
01248 351541

Mae'r dafien ar gael o Craigside Inn hefyd, gyferbyn â'r warchodfa.

For further information and a reserve leaflet with more details of this site, please contact:

North Wales Wildlife Trust
376 High Street, Bangor, LL57 1YE
01248 351541

The leaflet is also available from Craigside Inn opposite the reserve.

Cyflwyn y gosodiad a'r mapau gan Lin Cummins 07792 535317 Liuniu gan Sarah Lees

Layout design and map by Lin Cummins 07792 535317

Illustrations by Sarah Lees